

X - Sigurnost i zaštita baza podataka

S A D R Ž A J

- 1. Sigurnost baza podataka**
- 2. Sistem za upravljanje bazama podataka**
- 3. Ranjivost baza podataka**
- 4. Programske propusti kod SUBP**
- 5. Elementi sistema zaštite**
- 6. Modeli zaštite baza podataka**
- 7. Preporuke za zaštitu baze podataka**
- 8. SUBP: Oracle, SQL i MySq**

10.1 - Sigurnost baza podataka

- Baze podataka su **skupovi neredundantno sačuvanih i organizovanih podataka** koje održavaju, distribuiraju i kontrolišu programi nazvani **SUBP - sistemi za upravljanje bazama podataka (DBMS)**
- Baze podataka čuvaju različite informacije: **korisničke i sistemske**
- Različiti programi zahtevaju **različite informacije**, a one se u današnje doba smeštaju u bazama podataka (*Active Directory, Win.Registry*)
- Bezbednost tih podataka u mnogome zavisi od **primjenjenog SUBP**
- Zbog toga za tim sistemima raste zanimanje kriminalne zajednice, a samim time i potreba da se **oni učine bezbednijim i sigurnijim.**
- Osim **velikog broja informacija** koje čuvaju, postoji još nekoliko faktora koji doprinose velikoj zainteresovanosti za bazama podataka.
- Sve većim korišćenjem Interneta, SUBP-ovi koji su tradicionalno bili **smešteni u zatvorene mreže** i iza zaštitnog zida, postaju sve otvoreniji prema udaljenim korisnicima, a time i **sve izloženiji napadima.**
- Takođe je postalo vrlo **lako pribaviti programske pakete popularnih SUBP-ova**, što zlonamernim korisnicima omogućuje **istraživanje i pronalaženje sigurnosnih propusta** (programerskih rupa).

10.2-Sistem za upravljanje bazama podataka

- SUBP (*Data Base Management System*) je **program** koji omogućava efikasno formiranje, korišćenje i menjanje baze podataka.
- Zasnovan je na nekom **modelu podataka** i mora da ima **jezike** pomoću kojih se **definiše integritet baze** i kojima se **manipuliše bazom** tj. vrši selekcija i izmene u njoj (upis, brisanje, modifikacija sadržaja BP).
- Poseduje mehanizme **za upravljanje transakcijama, rad u mreži, zaštitu od uništenja, efikasno korišćenje i zaštitu od neovlašćenog pristupa**
- Višestruke su prednosti sistema za upravljanje bazama podataka:
  1. Skladištenje podataka sa minimumom redundanse.
  2. Pouzdanost podataka i pri mogućim hardverskim i softverskim otkazima.
  3. Pouzdano konkurentno korišćenje podataka od strane više korisnika.
  4. Logička i fizička nezavisnost programa od podataka.
  5. Jednostavno komuniciranje sa bazom podataka pomoću jezika bliskih korisniku tzv. “**upitnih jezika**”.

10.2 - Komponente SUBP

1. Baza podataka u užem smislu

- ✓ Fizičko smeštanje podataka na nosioce memorije (najčešće diskove)
- ✓ Rečnik baze podataka (katalog)
- ✓ Struktura baze podataka
- ✓ Pravila očuvanja integriteta
- ✓ Prava korišćenja...

2. Sistem za upravljanje skladištenjem podataka

- ✓ Upravljanje baferima
- ✓ Upravljanje datotekama

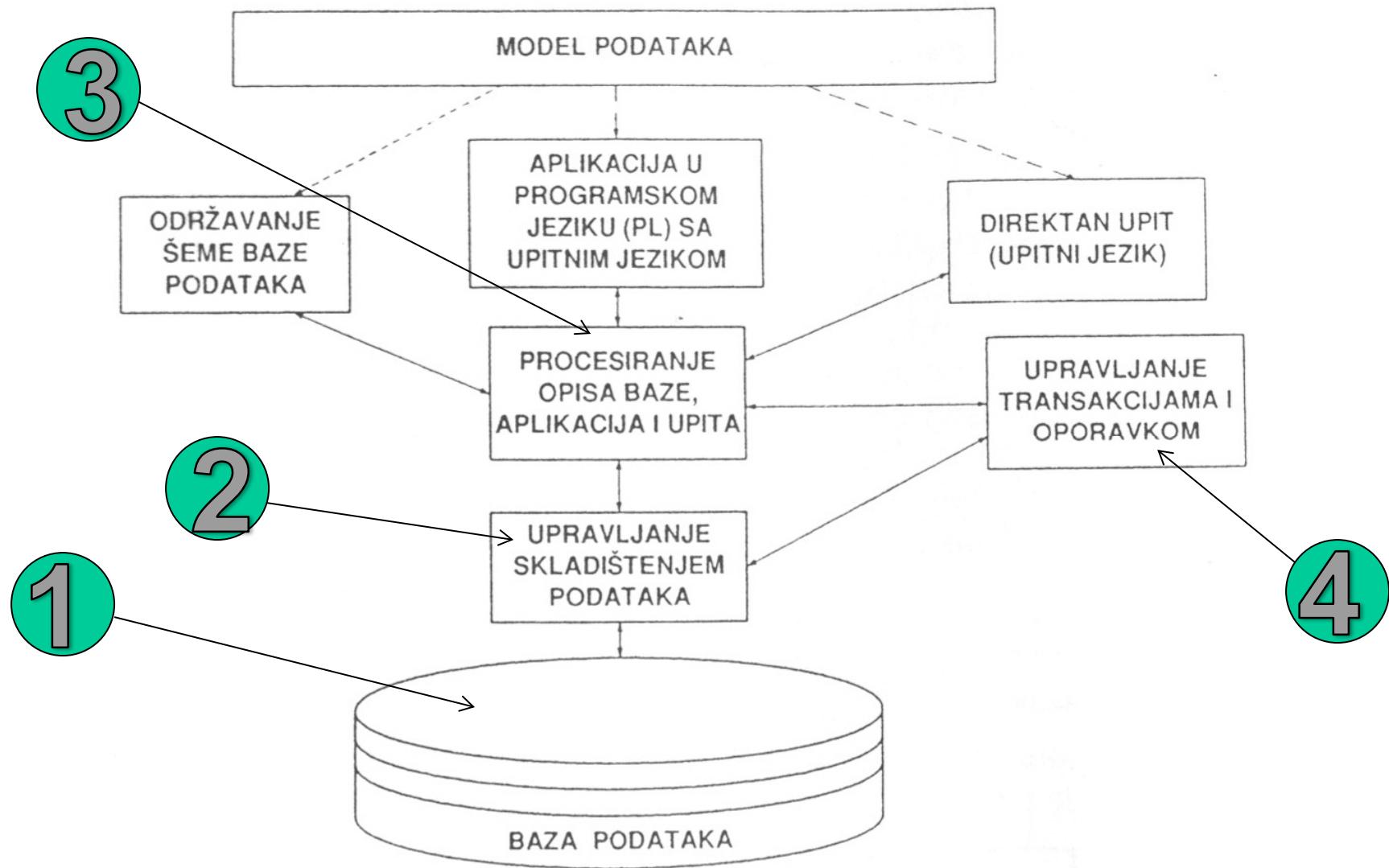
3. Elementi za pristup bazi podataka

- ✓ Upiti i aplikacije
- ✓ Održavanje šeme baze podataka
- ✓ Jezik baze podataka
- ✓ Jezik za opis podataka (**Data Definition Language**)
- ✓ Jezik za manipulaciju podataka (**Data Manipulation Language**)

4. Upravljanje transakcijama i oporavkom

- ✓ Osobine transakcije: autonomnost, konzistentnost, izolacija i trajnost

10.2 - Komponente SUBP

10.3 - Ranjivost baza podataka

- Ranjivost baza podataka mogu proizići iz **neispravne konfiguracije** SUBP-a, **programskih propusta** ili **bezbednosnih nedostataka unutar aplikacija** povezanih sa njima.
- Iako SUBP-ovi često ne podržavaju bezbednosne mogućnosti tradicionalno prisutne kod drugih sistema, **ispravno postavljanje postojećih mogućnosti** može mnogo podići sigurnosnu nivo
- Osnovni **konfiguracioni propusti** koji se javljaju kod baza podataka su:
  - 1. Slaba zaštita korisničkih naloga** - SUBP nemaju mogućnosti kontrole lozinki proverama u rečniku i određivanje roka valjanosti naloga
  - 2. Neprikladna podela odgovornosti** - na području upravljanja bazama nije priznata uloga administratora za bezbednost baze podataka
  - 3. Neprikladne metode nadzora** - nadzoru SUBP-a često su prepostavljeni zahtevi visokih performansi i štednje disk prostora.
  - 4. Neiskorištene mogućnosti zaštite baza podataka** – bezbednosni elementi se obično ugrađuju u aplikacije a ne u SUBP. Postoje mnogi alati koji omogućavaju pristup bazi podataka pomoću ODBC-a koji u potpunosti zaobilazi bezbednosne provere ugrađene u aplikacije.

10.3 Zaštita neovlašćenog korišćenja

1. operativnog sistema: **USERNAME, PASSWORD**
2. samog SUBP-a: putem naredbi # **SQL GRANT , # SQL CREATE VIEW** i # **SQL REVOKE**
3. mehanizama za zaštitu: podšema ili pogled.
4. uvođenje privilegija koje se definišu za svakog korisnika i svaki element intenzionalnog opisa BP, a odnose se na dozvolu:
  - samo čitanja,
  - čitanja i upisivanja,
  - čitanja i modifikovanja,
  - čitanja i brisanja sadržaja BP.Privilegije se **unose u autorizacionu tabelu**, koja sadrži trojke (**korisnik, element intenzionalnog opisa, privilegija**).

10.3 Zaštita baze podataka od uništenja

- Za **zaštitu baza podataka** od uništenja koriste se sledeći mehanizmi:
  1. **BACKUP** (kopiranje BP)
  2. **RESTORE** (restauracija BP)
  3. **JOURNAL** (evidentiranje promena BP)
  4. **FORWARD RECOVERY** (ažuriranje kopije baze podataka sa promenama iz JOURNAL-a)
  5. **ROLL BACK** (vraćanje nezavršenih transakcija na početak)
- Ključni mehanizam je vođenje **journal** datoteke (JOURNAL FILE ili TRANSACTION LOG).
- Tu se **evidentiraju sve promene** izvršene nad bazom podataka.
- Upotreba JOURNAL-a se dalje svodi na:
  - ✓ **ažuriranje kopije BP promenama**, pri restauraciji
  - ✓ vraćanju onih promena, koje su u BP **izvršile nezavršene transakcije**.
  - ✓ vraćanje promena je zadatak upravljača transakcijama (deo RSUBP).
  - ✓ **cilj vraćanja** je održavanje indeksa i tabela **u usaglašenom stanju**
  - ✓ ako se neka transakcija ne završi, **upravljač transakcijama** detektuje to stanje i automatski poništava izvršene izmene BP, koristeći JOURNAL

10.4 Programski propusti kod SUBP

- U mnogo čemu je osiguranje BP slično osiguranju računarskih mreža
- U oba slučaja korisniku se daju samo neophodna ovlašćenja, smanjuje se ranjiva "površina" onemogućavanjem nepotrebnih funkcionalnosti, strogo se vrši autorizacija pristupa i pravljenih izmena kod podataka, odvajaju se funkcionalni blokovi, insistira se na enkripciji, itd.
- Razlika je u tome što kod baza podataka svi ovi mehanizmi deluju unutar samog SUBP-a, a za to je potrebna programska podrška.
- Činjenica da se SUBP nalazi iza firewalla ne čini ga absolutno sigurnim od napada.
- Postoji nekoliko vrsta napada koje je moguće izvesti kroz firewall, a ugnježdavanje SQL naredbi (*SQL injection*) je najčešći.
- Nije direktni napad na SUBP već je pokušaj promene parametara koji se šalju aplikaciji (Web) s namerom menjanja SQL naredbe.
- Programski propusti uključuju i razne greške prekoračenja bafera koje mogu zlonamernim korisnicima omogućiti izvođenje napada zasnovanih na uskraćivanju resursa (*DoS - Denial of Service*) napada ili izvršavanje programskog koda sa kobnim posledicama.

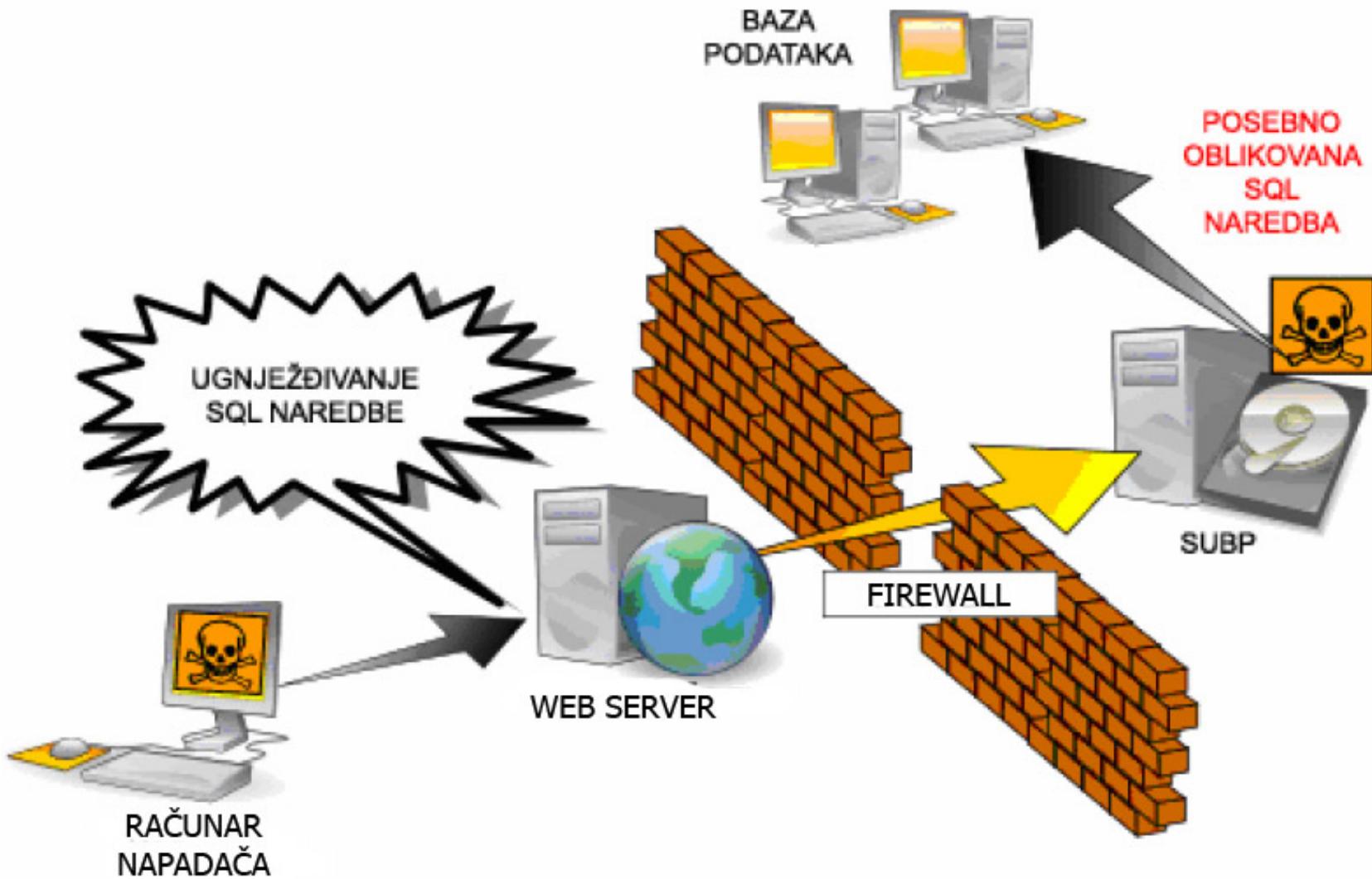
10.4 Programski propusti kod SUBP

- **SQL injection** predstavlja trenutak kada se pristupa podacima u BP i kada korisnik namerno unosi sadržaj koji ne odgovara očekivanom kako bi izazvao nepravilan rad baze podataka.
- Ova vrsta napada se može izvršiti na sledeće načine:
  - 1. Modifikacijom SQL upita** (promena određenih stavki u upitu kako bi provera identiteta uvek vraćala rezultat *true*)
  - 2. Umetanje koda** (postojećem upitu se pridodaje dodatni SQL upit)
  - 3. Umetanje funkcijskih poziva** (dodavanje određenih funkcija u sam upit, koji onda izvršavaju funkcijске pozive operativnog sistema)
  - 4. Prekoračenje bafera** - predstavlja napad koji sledi posle umetanja poziva funkcije, gde se prepisivanjem podatka u baferu omogućava da napadač **pokrene svoj kod** umesto procesa koji treba da se izvrši
- Zaštita od napada **SQL injection** se sprovodi putem:
  - 1. Upotrebom vezanih promenjivih**
  - 2. Proverom parametara koji se unose**
  - 3. Upotrebom sigurnih, proverenih funkcija**
  - 4. Kontrola poruka o greškama**

10.4 Programski propusti kod SUBP

- Napad ugnježdavanjem SQL naredbi najbolje se može ilustrovati primerom autorizacije na Web stranici.
- Korisnik **unosi svoje korisničko ime i lozinku** pomoću kojih se stvara SQL upit za pretraživanje tabele s korisničkim imenima i lozinkama.
- Ako se u tabeli pronađu unešeno ime i lozinka, **izvrši se autorizacija**.
- Problem kod ovakvog pristupa je što se SQL upit stvara **ulančavanjem bez izuzimanja jednostrukih navodnika**. Na primer:
**SELECT * FROM WebKorisnici WHERE KorisnickoIme='Ivan'
AND Lozinka='lozinka2'**
- Napadač može umesto lozinke upisati niz slova i završiti znakovni niz jednostrukim navodnikom, **dodati logički izraz koji je uvek istinit**, te tako kao odgovor dobiti sve redove tabele.
**SELECT * FROM WebKorisnici WHERE KorisnickoIme='Ivan'
AND Lozinka='Aa' OR 'A'='A'**
- Sprečavanje ugnježdavanja SQL naredbi može biti jednostavno ako se poznaje mehanizam napada. Dva su moguća pristupa: **provera korisničkih unosa** i korišćenje **parametriziranih upita**.

10.4 - Napad na bazu podataka

10.5 - Elementi sistema zaštite

➤ Ugrađivanje bezbednosnih elemenata direktno u SUBP-ove i njihova ispravna primena jedini su pravi način za uklanjanje ranjivosti BP.

1. Dodeljivanje primerenih ovlašćenja i dozvola pristupa

- ✓ Korisnicima se dodeljuju minimalna potrebna ovlašćenja prema tzv. '*Least privilege*' načelu.
- ✓ Treba voditi računa o ugrađivanju opisanih ograničenja direktno u SUBP, a ne u klijentsku aplikaciju koja pristupa bazi podataka.
- ✓ U cilju povećanja računarske bezbednosti, ne preporučuje se direktna dodata ovlašćenja pojedinim nalozima već dodeljivanje **Uloga (Roles)**

2. Efikasni korisnički nalozi i lozinke

- ✓ Korisničke naloge, nužne za pristup bazi podataka, potrebno je definisati u skladu sa tradicionalnim metodama upravljanja korisničkim nalozima.
- ✓ To podrazumeva promenu izvorno postavljenih lozinki, onemogućenje naloga posle određenog broja neuspešnih prijava, ograničenje pristupa podacima, onemogućenje neaktivnih naloga te upravljanje životnim ciklusom korisničkih računa.

10.5 - Elementi sistema zaštite

3. Primerene metode nadzora i evidencije

- ✓ Jedan od ključnih elemenata zaštite SUBP-ova je **nadzor** koji treba biti usklađen s njihovom primenom.
- ✓ Pogrešan je pristup nadzoru baziran na načelu "**sve ili ništa**".
- ✓ Pažljivo postavljen sistem nadzora omogućava **uštede vremena** i ne utiče značajno na performanse nadziranog SUBP-a.

4. Korišćenje enkripcije

- ✓ enkripcija za zaštitu podataka **tokom prenosa** *data-in-motion*, što se postiže upotrebom komunikacionog protokola SSL
- ✓ drugi je način primena enkripcije na podatke **u mirovanju** *data-at-rest*
- ✓ postoji i **enkripcija datoteka** (*file-based*) -ne štiti od napada kroz SUBP
- ✓ Enkripcija na **nivou programskog interfejsa** (API)
- ✓ Najslabiju podršku imaju za tzv. '**Transparent**' enkripciju.

5. Kontrola pristupa tabelama

- ✓ **najzanemariviji element zaštite baza podataka** zbog toga što je njena implementacija složena i zahteva saradnju sistemskog administratora i razvojnog programera baze podataka.

10.6 Modeli zaštite baza podataka

➤ Osim ugrađenih sigurnosnih elemenata, u onemogućavanju napada na baze podataka važnu ulogu imaju i **modeli njihove zaštite**:

1. Delegiranje odgovornosti

- ✓ Administratore baze podataka potrebno je zadužiti kako za poslove upravljanja SUBP-a i obezbeđivanja zadovoljavajućih performansi, tako i za **delegiranje administracije bezbednosnih poslova**.
- ✓ Delegiranjem odgovornosti može se pojedinim administratorima omogućiti **obavljanje radnih zadataka u okviru pojedinog odeljenja kompanije**, npr. marketinškog ili finansijskog odeljenja.

2. Smeštanje SUBP-a u unutrašnju mrežu

- ✓ Smeštanjem SUBP u unutrašnju mrežu **ograničava se pristup samoj BP**
- ✓ Ako je **baza nedostupna**, onda je i sigurna od napada.
- ✓ Web server i BP trebaju biti **smešteni na odvojenim računarima**

3. Sistem dozvoljenih IP adresa

- ✓ Usluge SUBP-a treba omogućiti **isključivo sigurnim IP adresama**.
- ✓ Lokalnim i spolja vidljivim BP treba **dodeliti posebne servere**.

10.6 Modeli zaštite baza podataka

4. Periodična analiza promena i sumnjivih situacija

- ✓ Korišćenjem Unix komande "grep" ili Windows komande "find" moguće je pronaći lozinke zapisane u skriptama, tekstualnim datotekama, porukama elektronske pošte te čak u log datotekama.
- ✓ Periodično je potrebno pregledati naloge ne bi li se pronašli korisnici sa nepotrebno visokim ovlašćenjima ili ulogama.

5. Postavljanje zamki

- ✓ Neke od periodičnih analiza poželjno je automatizovati tako da rezultate dostavljaju elektronskom poštom
- ✓ Primer primene ove strategije je zapisivanje svakog dodeljivanja uloge administratora korisnicima kojima ta uloga inače ne pripada.
- ✓ U slučaju kada jedan od korisnika baze podataka treba dobiti otkaz, može se pokazati korisnim nadgledati njegov nalog određeno vreme

6. Primena zakrpa i testiranje

- ✓ Iako sve zakrpe uklanjaju ranjivosti treba ih oprezno primenjivati zbog mogućnosti unošenja novih pogreški u sistem.
- ✓ Jedino oružje protiv takvih grešaka je prethodno ispitivanje.

10.7 - Preporuke za zaštitu BP

- Svi SUBP-ovi sadrže ranjivosti i nije moguće odrediti niti najsigurnijeg niti najranjivijeg među njima.
- Najsigurniji je onaj sistem koji se najbolje poznaje.
- Dobro poznavanje arhitekture i funkcionalnosti sistema od strane administratora, omogućava njegov siguran rad.
- Broj funkcionalnosti koje SUBP poseduje može takođe biti pokazatelj njegove bezbednosti, odnosno nesigurnosti.
- Veći broj funkcionalnosti znači i veće mogućnosti za pojavljivanje ranjivosti, odnosno veću "površinu" izloženu napadima.
- Preporuke vezane uz sigurnost BP se mogu sažeti u sledeći spisak:
  - ✓ korisnicima je potrebno dodjeljivati samo neophodne ovlašćenja,
  - ✓ posebnu pažnju potrebno je posvetiti upravljanju korisničkim nalozima i lozinkama,
  - ✓ ispravno primenjene metode nadzora, periodične analize i korišćenje zamki mogu uveliko pomoći prilikom otkrivanja napada
  - ✓ korišćenje enkripcije otežava pristup osetljivim informacijama kako korisničkim šiframa, tako i svim ostalim podacima smeštenim u bazi

10.7 - Preporuke za zaštitu BP

- ✓ postavljanje servera sa bazom podataka u unutrašnju mrežu čini ga daleko sigurnijim, a sistem dozvoljenih IP adresa dodatno smanjuje verovatnoću udaljenih napada.
- ✓ Za bezbednost SUBP-a je vrlo važna stalna i redovna primena zakrpi.
- ✓ Osnovni vid zaštite je ograničenje fizičkog pristupa BP
- ✓ Postoji i softverski vid zaštite koji se ugrađuje u SUBP. Njime se ograničava rad sa BP i ljudima koji imaju mogućnost fizičkog pristupa.
- ✓ Sasvim isključiti mrežne mogućnosti SUBP-a
- ✓ Dopustiti da samo lokalni programi pristupaju SUBP (*localhost*)
- ✓ Dopustiti da samo računari unutar LAN-a pristupaju SUBP
- ✓ Dopustiti nekim, ali uz identifikaciju (korisnik/lozinka)
- ✓ Koristiti šifriranu komunikaciju (ssl/ssh, dvostruki ključevi, . . .)
- ✓ Kroz poglede (*views*) korisniku dati ograničeni pristup bazi podataka
- ✓ Ovlašćenjima se određuje što korisnik može raditi sa podacima:
READ/SELECT, UPDATE, INSERT, DELETE
- ✓ SUBP mora pamtiti popis ovlašćenja za svakog korisnika i svaku relaciju iz pripadajućeg pogleda (*view*).

10.8 - SUBP: Oracle

- Oracle je najviše raširen SUBP i pokriva najveći deo tržišta.
- Razlozi za to su duga tradicija i podržanost od strane većine OS.
- Listener je server preko koga klijenti pristupaju bazi podataka.
- Ovaj server smešten je izvan BP pa predstavlja problem zbog toga što mogućnosti udaljenog administriranja i postavljanja lozinke nisu dovoljno dokumentovane te su često nepoznate.
- Unutar Listener servera ne postoje uobičajene mogućnosti upravljanja lozinkama: onemogućavanje naloga, odvojen nadzor ili isticanje lozinke.
- Pomoću jednostavne skripte moguće probiti čak i vrlo jake lozinke.
- Listener server u nekim situacijama može neovlašćenim korisnicima dozvoliti pristup potencijalno osetljivim informacijama.
- Ako se serveru pošalje paket s neispravnim "SIZE OF PACKET" poljem on odgovara paketom koji sadrži deo prethodne naredbe.
- Otkriveno je i nekoliko grešaka prekoračenja bafera.
- Jedan od tih propusta može udaljenom zlonamernom korisniku omogućiti izvođenje proizvoljnog programskog koda manipulisanjem SEH (*Structured Exception Handling*) mehanizmom.

10.8 - SUBP: Oracle

- Postoji značajna ranjivost povezana sa "SYSLINK\$" tabelom.
- U slučaju ostvarivanja veze s nekom drugom bazom podataka, u nju se zapisuju vreme stvaranja pomenute veze te korisničko ime i lozinka
- Podaci se čuvaju bez šifriranja pa im može pristupiti svaki korisnik sa SELECT ANY TABLE ovlašćenjama.
- Pojedinim korisnicima možemo onemogućiti korišćenje određenih naredbi korišćenjem alata "PRODUCT USER PROFILES" alata
- Tako se može globalno onemogućiti "HOST" opcija koja dozvoljava pristup operativnom sistemu.
- Omogućena je enkripcija korisn. lozinki tokom mrežne komunikacije.
- Ako se ova mogućnost uključi na klijentskoj i serverskoj strani, Oracle koristi prilagođeni DES algoritam za enkripciju lozinki pre slanja.
- Za enkripciju celokupnog mrežnog saobraćaja prema SSL protokolu potrebno je instalirati *Oracle Advance Security* paket.
- Verzije namenjene Windows-u podržavaju enkripciju na nivou datoteka korišćenjem EFS (*Encrypting File System*).
- Omogućena je enkripcija i na nivou programskog interfejsa

10.8 - SUBP: Oracle

- U svrhu podizanja sigurnosti naloga, korisnicima se savetuje pronalaženje i promena svih izvorno postavljenih korisničkih lozinki kao što su: "SYS", "SYSTEM" ili "APPS".
- Oracle omogućuje kontrolu složenosti korisničkih lozinki, njihovog roka trajanja i ponovnog korišćenja.
- Takođe, poseduje nekoliko metoda autorizacije korisnika:
  1. **Kerberos security** - implementira Kerberos protokol za pouzdano uzajamno dokazivanje identiteta korisnika tokom komunikacije;
  2. **VPD (Virtual Private Databases)** – tehnologija koja omogućava ograničenje pristupa pojedinim zapisima u tabeli;
  3. **Role-based security** – omogućuje grupisanje ovlašćenja u uloge koje je nakon toga moguće dodeliti pojedinim korisnicima;
  4. **Grant-execute security** – omogućuje ograničavanje mogućnosti procedura u zavisnosti od ovlašćenja korisnika koji ih pokreće;
  5. **Authentication servers** – serveri za sigurnu identifikaciju korisnika;
  6. **Port access security** – Listener server može se postaviti tako da ograniči pristup pojedinim portovima.

10.8 - SUBP: Microsoft SQL

- Microsoft SQL Server (MsSQL) je SUBP koji je, u poređenju sa Oracle, **relativno nov proizvod** s brzo rastućom popularnošću.
- Kada se MsSQL izvodi u načinu rada mešovite autentifikacije (*mixed-mode authentication*), **pristupne lozinke se snimaju na raznim lokacijama**
- Neke od njih se **štite snažnom enkripcijom** i uključuju visok stepen ograničenja a **neke slabom enkripcijom** i uz nizak stepen ograničenja.
- Pregledom sistemskih tabela i snimanjem procedura ili korišćenjem **SQL Profiler alata**, može se otkriti gde i kako se ove lozinke čuvaju.
- Ovde su prvenstveno ugrožene lozinke "**SQL Agent**" paketa, **Data Transformation Services alata** te lozinke korišćene prilikom replikacije.
- Zlonamerni prijavljeni korisnik može neovlašćeno steći više korisničkih ovlašćenja **ubacivanjem trojanskog konja u SQL server**.
- Korisnik ne može pristupiti tabelama za koje nema ovlašćenja, ali se takvim tabelama **može pristupiti pomoću vlasničkih procedura i pogleda**
- Kako **svi korisnici mogu stvarati privremene procedure i tabele**, vrlo je jednostavno izvesti napad **uskraćivanjem resursa (DoS)** na MsSQL: napravi se privremena tabela i pokrene se beskonačna petlja koja je puni.

10.8 - SUBP: Microsoft SQL

- Najpoznatije ranjivosti unutar MsSQL baze podataka vezane su za prekoračenje bafera koja su 25. januara 2003. omogućila **Slammer crvu** izazivanje DoS napada na desetinama hiljada računara i značajno usporenje celokupnog Internet saobraćaja.
- Ovaj crv je **jako mali** (staje u jedan UDP paket) te **nema programskog koda koga treba zapisati na disk**, već ostaje u memoriji računara.
- Slammer generiše **proizvoljne IP adrese te se šalje na njih**.
- Neki ruteri su se **srušili pod opterećenjem**, što je izazvalo niz poruka za ažuriranje tabela rutiranja.
- Microsoft SQL Server server podržava **SSL protokol**
- Enkripcija datoteka je takođe moguća korišćenjem **EFS sistema** dok je enkripcija **na nivou programskog interfejsa omogućena** Crypto API interfejsom koje koristi proširene sačuvane procedure.
- SQL Server server može biti instaliran **na više Windows fajl sistema** (NTFS, FAT, FAT32 ali je preporuka da to bude NTFS) .
- Broj **aktivnih mrežnih programske biblioteka (netlib)** treba ograničiti na minimum potreban za funkcionisanje SUBP-a.

10.8 - SUBP: MySQL

- MySQL je **najviše korišćen SUBP** iz grupe programa otvorenog koda.
- Njegova popularnost zasniva se na mogućnosti **besplatnog korišćenja, podrške za veliki broj platformi, relativnoj jednostavnosti, lakom održavanju i zadovoljavajućim performansama.**
- MySQL određuje nivo **ovlašćenja pojedinog korisnika** zavisno od hosta s koga se spaja na MySQL SUBP.
- Ako se radi o hostu s LAN-a prepostavljaju se maksimalna ovlašćenja i zbog toga **lokalni napadi mogu biti puno opasniji od udaljenih.**
- MySQL **sadrži brojne skripte** koje u radu koriste privremene datoteke.
- U nekim slučajevima te se **privremene datoteke stvaraju na nesigurnim mestima** i s predvidljivim imenima pa mogu biti zamjenjene simboličkim vezama prema kritičnim sistemskim datotekama.
- MySQL skripta prilikom **prepisivanja sistemske datoteke** koristi ovlašćenja MySQL procesa koji ju je pokrenuo.
- Značajna ranjivost postoji kod alata **Win MySQLAdmin** koji u datoteci **my.ini** u tekstualnom nešifrovanom (*plaintext*) formatu **čuva administratorsku 'root' lozinku.**

10.8 - SUBP: MySQL

- MySQL komunikacija **izvorno nije šifrovana** pa zlonamerni korisnik koji prisluškuje klijent/server vezu može dozнати klijent. ime i lozinku
- Kako bi se to izbeglo потребно је postaviti **REQUIRE SSL** опцију у GRANT нaredbi која се користи прilikom povezivanja корисника.
- Time се **osigurava enkripcija saobraćaja**, избегава delovanje зnačajног броја нападаčких programskih skripti и osigurava заштићеност lozinki.
- Kod MySQL SUBP-а постоји **korisnički nalog s imenom "root"**.
- **Nekoliko dostupnih alata, скрипти и техника** напада заснивају се упрано на постојању таквог корисниčког naloga.
- Zato се саветује **preimenovanje „root“** корисниčког naloga.
- Niko осим **root korisnika** не би смео имати приступ **mysql.user** табели jer то омогућује neovlašćено sticanje повишенih корисниčких права.
- Опција ***general query log*** се сматра алатором **за pronalaženje i uklanjanje grešaka**, али може послужити и као део rutinskih sigurnosnih provera.
- Ova могућност beležи **sva uspešna povezivanja i sve upite**
- Саветује се и onemogуćavanje ***Load Data Local Infile*** наредбе.
- Treba onemogућити ***skip-networking*** и ***skip-symbolic-links*** могућности

Hvala na pažnji !!!

Pitanja

???